

اشتهاد

۱۵ مایس ۱۳۳۰

اداره خانه

ایستانبول، جفال اوغلی، دائره اجتهاد

تهله فون نومروسی : ۸۶۵

" Idjtihad " Constantinople

بشنجی سنه

حریت فکریه به خادم

هر هفته چیقار اجتماعی ، ادبی مجموعه

مدیر مرخص : الیاس صفا

نفسی سی ۵۰ باره

آبونه

سنه لک آلتی آریق

تورکیا ایچین ؛ ه غروش ۳۰ غروش

ممالک اجنیه ایچین ه ۱ فراتیق ۸ فراتیق

شئون اجنیه

یاشلیجه بر فرانسز دوستم واردر ؛ [شئون اجنیه] به
سرمایه تدارکی ایچون کندینه :

— بوکونلرده سزده نه وار ، نه یوق ؟

دیدم . جواب ویردی :

— پاسقایا بو سنه فرانسه به بش یوز قدر پیللیچ
کتیردی ، بری برندن یایغره جی جیو جیولر ... انتخاباتدن
بحث ایتمک ایستدی کمکی آکلادیکز . بزم مملکتده شورای
امت تشکیلی ، سزده اولدیغی کبی ، کورولتوسز بر حادته
دکلدر . بودفعه مسأله بر قاچ دوللو ، بر خیلی مضاربات ،
ناقابل تعداد مشتملر وبر جنایت ایله نهایتلندی : بوکاده
چوق شکر ! ... لاتین قومنک احوال روحیه سنی بیلنلر
بوصوک مجادله ده کیملرک موفق اولدیغی تخمین ایده بیلیرلر ؛
بزده قطعی پروغراملر خشین کورونور ، اکثریتک
خوشنه کیمز .. پارلاق وعدلرله مزین مهم پروغراملر
اکزایده طرفدار طویلار ؛ زیرا هر کس ایسترکه هر ماده به
ایستدیگی و بکندیگی معنایی ویره بیللین . بز فرانسز
نامزدلرک اعلاننامه لرده یابس حقیقتلر آرایه جق قدر
دشمن شعر و صنعت دکاز . وعد ، خولیا ، امید ، نوازش ،
طاطلی دیل و کولر یوز : ایشته بونلردن منسوج یاقتهلر
بزی جذب ایدر . بو ایضاحاقی آلدقن صوکره آکلار .
سکزکه سوسیالیستلر بو محاربه انتخابیه ده مغلوب اولمازلر .
دیار مدنیت آکلایه مادی که دنیاده یالکز بر نک جیدی
سوسیالیست واردر : اووم ! ... حال بوکه او بیله مثلا
حضرت نوح ایله حضرت عیسیاه عینی معامله ده بولنیور ؛

قارغیه به بخش ایتدیگی مهلتی قویوندن قیصقانیور ! ..
مع مافیه مبعوثان قاپوسنی قولایقله آچیوریا : یاشاسون
سوسیالیزم ! .. اما بومسلک اداره نک وعدایتدیگی حریت
کامله ، مساوات تامه واخوت حقیقه آمریکا اورمانلرنده
باشی بوش کزن بیکیرلره موعود الطاف طبعیه دمنش ،
سوسیالیست پروغرامی قابل تطبیق و تحقیق دکش : بویله
اندیشهلر کیمک نه سنه لازم ... امور سیاسیه براز امور
اعتقادیه بی آکدیرر ؛ بویوک واعظلر : « ایمانکی قورتار ،
اعمالده تقصیراتکی جناب حق عفو ایدر . » دیمزلرمی ..
اونک کبی مبعوث نامزدلری ده ششعه نیتلرینه ارباب
انتخابی اقناع ایله مکلفدرلر ؛ اجرا آتده قصورلرینه
باقامالی .. قبل الانتخاب حقیقت اولان بعد الانتخاب
خیال اولووریر ، بآس یوق ! ... عفو ایدرسکیز ، چوق
سویله دم ، سوز سیاسته انتقال ایدنجه بیلان حکایه سی کبی
قرق ساعت سورر . باخصوص که سرده فرانسزلر ق وار :
بیلیرسکیز که آراسطو : « انسان بر حیوان سیاسیدر . »
دیمش ، حیوانات سیاسیه نک اکزایده سیاستله اوغراشانی
فرانسزلردر !

علی التصادف ایکی دفعه فرانسه نک دور انتخاباتده
بولندم : هنکام انتخاباتده تفاخر و تمدح مباح اولیور ؛
منوع و معیوب اولدیغی زمانلر انسانلرک نه قدر ثنای نفسه
مائل و مبتلی اولدقلرینی تخطر ایدرسه کز مجادله مبعوثیت
موسمند فخریهلرک آله جفی نسبتی تخمین ایده بیلیرسکیز .
هر نامزدک ساز طلاقتی کندی حمیتی ، کندی ذکاسنی ،
کندی استعداد اصلاخی ترم ایدیور ، همده حسینی
پرده سندن ! .. چکیلیر موسیقی دکل ... مع مافیه جان

ریشپن منتخبلرینه مسلك سیاستدن بحث ایدرکن سوزنی
کسمکه چالیشان خلافگیرانه ناقابل تسمیه بر عضوئی -
آرتق نرهسی اولدیغی سز آ کلاسیکیز! - کوستریوردی،
های قوجه استاد ...

* *

ژان ریشپنك ناقابل تسمیه عضوندن ده کولونج بر
منظره ایسترسه کز یونانستانه باقی کز . اوراده افکار
عمومیه و مطبوعات شدتله انکلیز هیئت تعلیمیه سنک
علمینده ، و نیزه لوسک مساعی جدیه سنه رغماً لسان عوام
انکاترینه قارشی کوپوریور . اولا انکلیز لرك منحصر آ
یونان بحریه سنه خدمت ایتیموبده تورکیا ترسانه سنه ده
بر هیئت معلمه کوندرمش اولملری مناسبتسز کورولیور،
ثانیاً صورویورلر: نیچون تورکیا یه کیدن هیئت دریتوطلر
وبیوک نسبتده سفن حربیه اشتراسی توصیه ایتدیکی حالد
یونانستانده کی انکلیز بحریه لیلری بالعکس تحت البحر ،
طورپیدو، قراوزرکی بالنسبه جسامتسز پارچهلر تدارکنی
مناسب کوریورلر؟ .. اوت، نیچون؟ بوکا پنه کندیلری
جواب ویریورلر: چونکه انکلیزلر یونانلیلرک سطوت
آیه سنندن اورکمه باشلامش، اونک ایچون شمیدین
ضعیف دوشورمهک چالیشیورلر مش ...

نه خیس کدرو، پالیقاریو! انکلیزلر حقیقه سزدن
قورقارلر: دقت ایتدم، بتون انکلیز سیاحلری پیره
چیقارکن چانطه و جزدانلرینی ایچ جیبلیرینه یرلشدرک
کال اعتنا ایله کوسکسیرنی ایلکلیورلر!

* *

ا کرمیستر قارنه جنک - آمریقایی مشهور میلیاردلرک -
تشبث اخیرندن خبردار اولسه لردی یونانی دوستلر مش
بحریه لرنک ضعفندن هیچ متأثر اولمازلردی . فی الحقیقه
اوصاعی شهر الغای حربک چاره قطعیدنی بولاشدر.
محاربه نك ابدیتته معتقدکن بن بيله ایناندم که قارنه جنک
کشف ایتدیکی واسطه ایله صلح مؤبد اقامه اولنه بيله جنک.
همده نه بسیط شی، عادتاً قرستوف قولومبک یومورطه
حکایه سنی خاطره کتیریور: برقر و مولیطوغرافی که شونی
تصویر ایدیور ^{۱۸۷۰} حربه کیتمک اوزره عالمه سیله وداغلاشان

قولاغیله دیکله یئر وار: بيلمم دقت ایتدی کز می . یالکز
فرانسه ده دکل هر یرده مقالات سیاسیہ آز بوچوق آثار
منظومه یه بکزر؛ مفهومی هر نه اولورسه اولسون، حتی
هیچ معناسی اولماسه ده اوقویانلر بولونور .

هله بر سیاسی پروگرام منظم اولورسه جاذبه سی
ایکی قات اوله جغنده شبهه یوق. کنج شاعرلردن موسیو
اوترن فرانسوا صوک انتخاباتده تأمین مظفریت ایچون
وزن وقافیه یه مراجعت ایتدی؛ اعلاننامه سی پارلاق
برنشیده اولمشدی . دلیل مدعا اوله رق بر بیتنی ذکر
ایده یم .

L'avalanche est ailée et prend des airs de Cygne
Qu'est-ce qu'un tourbillon? c'est du vent qui trespigne

حرف بحرف ترجمه سی :

جینغ قانادلیدر وقوغو اطواری آلیر .

بر قاصیرغه ندر؟ ته پین روز کاردر!

« سیاسی پروگرامده بولقدیلرک نه معناسی وار؟ »
دیمه ییکز؛ اولا استغراق شاعرانه معدرتی وار، ثانیاً
شاعر، (بیستر) دن کلمشدرکه بزم اسکدارده کی طوپ
طاشنه معادل برخله در .

فرانسه نك قطعه جنوبیه سننده هرشی کبی مجادله
انتخابیه ده حرارتی جریان ایدیور . بر مبعوث نامزدینک
حکایه آیه سنی دیکله ییکز :

« بو صباح ساعت اونده رقیمله قارشی قارشی یه
« کلدیم ، یاننه صوقوله رق دیدم که :

« — اکر قورقاق دکسه کز یوزمه توکورکنز !

« بوسوز اوزرینه براییک ایدیم کری چکیله رک :

« — یاسز؛ اصل قورقق وآلچاق سزسکز !

« دیدی، بونک اوزرینه یوزینه توکوردم وصالندن
« یا فالادم ! رقیم بو وضعیتدن استفادایددرک صجرادی،
« عادی بر یام کبی بورمی ایصیردی ... و بوجله یی
« بالضروره بر چاریک ساعتک بر مشامه تعقیب ایتدی! ... »

ا کر شاعر شهر ژان ریشپنك رقیبی ده بویه دیل
تعرضاتندن دیش تعرضاتنه کسه یدی « کفرلر » ناظمک
حالی یامان اولوردی . زیرا ، البته طویمشسکزدرکه

بوئانده شو تولدن خبردر اوله بيلمشدی ، یگی طوغان
 بو اوغلی جم تسمیه ایتشدی . کوچوک شهزاده حیانتک
 تمام اون سنه سنی استانبولده ویا ادرنده دنیانک زنگارنک ،
 شکل شکل قادیلریله ... بیکلرجه لسانه جلوه کاه اولان
 و حرم آغلرینک سیاه یوزلریله تیره سرایلرنده کچردی .
 بودبدیه ، بودارات ، اناطولی وروم ایلی نك تاجلری
 یرلده سوروندیرن برپدره مالکیت ، خصوصیه
 با سنک کنديسنه فوق العاده دوشکونلیکی والده سندن ارثاً
 اخذ ایتدیکی حرص و غروری وقاره تبدیل ایتک
 خصوصنده اُک بویوک بررعامل اولمشد .

دها اون یاشنده ایکن شهزاده حیثیت ووقاری طانیور ،
 هرکسه کنديسنی طانیتدیریوردی . اوغلنک بوحالی کورن
 فاتح فن حربه آشنا ، مجرب ، مقتدر ذواتک الله تودیع
 ایله اون قسطنمونی یه والی تعیین ایتدی .

قسطنمونی بوحساستیک ، بوذکانک انکشافی ایچون
 اک مساعد بر زمیندی . اسفندیار اوغلرینک ، قیزیل
 احمدلورک بر بچق عصر دبری پایتختی اولان بوشهر بر
 چوق علمایه ، فضلیه ، شعرايه ، آثار صنعته موطن و ملجأ
 بولمیش ، غایت زنگین معدنلریله ، اورمانلرینک کثرتیه
 سینهنده یاشایانلری زنگین ایتمش ، مناظر طبیعیه سنک
 نفاست و حسنیه بر چوق شاعرلرک انکشاف و تولدلرینه
 باعث اولمش بولمغله کنج شهزاده نك روحنده ، ذاکسنده
 بوتون تعداد ایدیلن شو سرمایه مادیه و معنویه سیله ، پک
 بویوک ایزلر براقشدر . لطیفی اقدی تذکره سنده « خاصه که
 ولایت مزبورده بر خاک پاک نظیفدر ، که آب و هوایی
 لطیفدر . بوطافت آب و خاک اقتضای طبیعتدن خوش
 الحان حافظلر ، و نفیس النفس خوانندلر و خوش آواز
 کویندلر و خوب طبع شاعرلر و غرا محبوبلر ظهور
 و صدور ایدر ، اکثر خلق محبوب دوست و کوزلری
 عاشق پرست و محبت و وفایله هم دوستدر . » دییور . [۱]
 اولیاچلی [۲] ده قسطنمونی ولایتک بولیسندن بحث ایدرکن
 « لسمایی پک چوق خلقی محمدیه کتابی تلاوت ایدرلر .

[۱] تذکره مذکورده و انتجی عصر مریده ترتیب ایدلشد .

[۲] اون برنجی عصرده یاشامشدر .

بر ضابط حزن بر نظرله قیزی سوزیور ، قیزی و زوجه سی
 آغلیورلر ، ایکنجی پلانده ضابطک آتی معیت نفری
 گندن طوتمش ، بکلیور . ، قیز باباسنه دییور که :

— بابا بنم کبی بر چو جوغک باباسنی اولدورمکه
 کیدیورسک ! !

ایشته حربک چاره الغاسی بو .. کاشف مستقرانه چی
 بوندن الی بیک نسخه باصدیرمش ، بتون محبان صلحه
 طاغیتیورمش ..

بو آغلانان و صفوته تبسم ایتدیرن بدیعه صنعتی
 کوردکن صوکره هانکی حیولیتی ، هانکی کشف
 وهانکی وهنیزه لوس طرفدار حرب و غصب اولور ؟

مناب شهاب الدین

تبعات ادبیه

سلطان جم

۸۶۴ دن ۸۸۶ یه قدار

میان

— ۱ —

موجودیتده خفی بوتون قوای حیاتیله ایله فرنک
 دیارلرنده مایوس ، معافیله یه مغرور چورورن قسطنطینیله
 فاتحنک بویوک اسیر اوغلی صربستانک ملک عثمانیه یه
 الحاق سنه سنده ، ۸۶۴ تاریخ هجریمی صفرینک یکریمی
 برنجی کیجه سنده آیاصوفیه اذان سسنی نقل ایدن سلطان
 محمدله صربستان پرئسسلرندن اسمی نا معلوم ، سحر ،
 دلبر ، صاریشین ، مائی کوزلی بر قادینک بر قاچ کیجه
 سورن موقت عشقلرندن متولد برمیوه ظریف و پر حیاتدر .
 پدری جهانگیر اولدینی قدار ، حساس بر مخلوقدی .
 شواعتبار ایله پدرندن شجاعتی ، حساسیتی ، والده سندن
 اسلاو جنسنک پراحتراض ، معند روحنی اخذ و توارث
 ایدیوردی . فاتح ، اوغلی جمک طوغدینی کیجه یونانستان
 سفینه طوغرو یولده بولمغله استانبول خاقانک یگی
 بر مولودیله پرنشئه ایکن حکمدار صربستانک صوک
 شهرلرینی تسلیم ایدن وزیر محمد پاشایه ملاقی اولمش ،